

Crăciunul

Un răsărit de soare, văzut de pe vârful celui mai înalt munte, o re-
ărsare de lumină zărită de pe bor-
ul unui vapor, pierdut în nemărgi-
tul apelor, a însemnat nașterea
Mântuitorului Hristos, pentru între-
a omenire creștină, din toate tim-
urile.

Un prunc nou născut este o rază
de bucurie, într-o familie, izvorăște
un strop de nădejde până și în su-
etele cele mai încâlnite a orop-
țurilor vieții. Pentru o fecioară ne-
rădănită și un bătrân de mult
uitat de fierbințeala instinelor,
urasa venită pe lume, în impre-
rări atât de vitrege, ar fi însemnat
un blestem, dacă nu ar fi fost vestit
la timpul cuvenit, și pruncul și o-
gina și rolul lui de răscumpărător
al neamurilor.

Arhanghelul Gavriil a pregătit su-
tul fecioarei și al oblăduitorului
iar îngerii din noaptea nașterii
imnele lor cerești, cu închinarea
dărilor și ingenunchierea crailor
rădăritului, au convins pe sfânta
amilie și pe întreaga creștinătate
aspre Dumnezeirea micuțului vlă-
din din ieslea dobitoacelor Bettlehe-
mului. Hristos nu aparține numai
unei familii, unei seminții sau unui
popor, ci omenirii întregi. Întru nu-
mele Lui se vor binecuvânta toate
neamurile.

Și faima genilor și a învățaților
vine deasupra vremilor și na-
șilor. Numele lui Hristos este
mântuirea nu numai a viilor ci și
morților, nu numai a creștinilor
botezați în apa curățirii de păcate
ci și a dreptilor V. Testament, a pa-
triarhilor, profeților și a tuturor care
au crezut tare și nestrămutat în naș-
terea Lui. Și păgânii, până și tri-
burile sălbatice prin botezul și cre-
dința în Dumnezeirea Lui se vor
împărtăși de bunătățile cerești.

De aceea nașterea Domnului nu
mai e decât o faptă eocă. ci a im-
lăntat pe rețuta omenirii stindardul
îruiții dela care se socotesc vie-
țile și până la care s'au numărat
șteptările. Venit pe lume la un drum
lung, nașterea Lui avea să fie ince-
putul unei noi măsurători de ani, al
dărei capăt avea să se prelungiască
în noaptea vremilor.

Sărăcia nașterii Lui n'a umbrit
rădămirile împăraților pământești,
iar a ridicat la împărăția iubirii și
mângâerii pe toți desmoșteniții și
supriții puternicilor-omenirii.

Un prunc? Cine dintre muritorii
Palestinei preocupați cu totul de alte
probleme ale vieții, avea să pătrundă
misterul nașterii Lui atât de umilă
și neînsemnată? A trebuit ca des-
frătorii stelelor altei țări să desco-
pere fricosului Irod și poporului său
mercantil, cea ce aceștia nici nu
pănuiau, cu toată număratoarea
profetului Daniil.

Ce poate fi mai duos și mai gingaș ca un
prunc? Gingașia sentimentelor noastre pent-
ru un prunc și dușia pentru suferințele se-
menului nostru ne cere Hristos astăzi.
Sua nașterii Sale.

Pr. OM. VARGHESCU

CALENDARUL

de VASILE DORNEANU

Vine marea sărbătoare a crești-
nilor: Nașterea Domnului.

Mulți dintre credincioșii, cari au
adoptat „noul calendar”, vor mai fi
păstrând în adâncul sufletului o ur-
mă de indoială.

Că nu aceasta va fi sărbătoarea
cea mare, ci aceia care vine peste
două săptămâni. Considerațiile no-
astre sunt mai mult de esență intui-
tivă, abordabile măcar cu bunul simț
și vorbitoare mai pe'nțele judecă-
ților înțepenite.

Toată încurcătura cu calendarul
provine dintr-o elementară confuzie
între credința sau religia propriu-zisă
și această convențională viziune a
timpului: calendarul.

Dintr'un tradiționalism orb, min-
țile simple formează din aceste no-
țiuni un tot indivizibil.

Creștinismul nu s'a ivit dela in-
ceput fastuos și ritual așa cum e
azi. El a urcat scara gloriei, cu în-
cetel, plecând dela umilință, în con-
cordanță continuă cu morala, pe care
o propovăduia. Mult timp creștinii
n'au avut nici un fel de organizare.

Calendarul adoptat de dânsii a
fost cel iulian, întocmit de împăra-
tul roman Julius Cezar, cu 45 ani
înaintea lui Hristos.

Deci creștinii au luat calendarul
romanilor, cari nu erau creștini. Mai
târziu, papa Grigore al VIII-lea, la
1582 a reformat și el acest calendar.

Trei, patru sute de ani după Hris-
tos, nu toți creștinii țineau sărbăto-
rile la aceeași dată. Unii sărbătoriau
Crăciunul în Decembrie, alții în Fe-
bruarie, iar unii chiar în April.

Mai târziu, pe rând, sărbătorile,
cari aniversau marile întâmplări din
viețile sfinților și din viața domnului
nostru Iisus Hristos, au fost trecute
în calendar. Deci la început, tot ca-

lendarul a fost... Ce legătură poate
avea sărbătoarea însăși cu data când
o serbezi? Căci sărbătoarea aceea
roșie din calendar nu reprezintă de-
cât data când ești decis să-ți o ma-
nifestezi, pe aceia care o păstrezi în
suflet.

Noi, Românii, avem multe și mari
sărbători naționale, amintiri sfinte a-
supra isbânzilor neamului asupra
persecuțiilor soartei, în decursul vre-
murilor. Unirea Principatelor, de e-
xemplu, s'a făcut la 24 Ian. și o
serbam întotdeauna la această dată.

Oare dacă această unire s'ar fi
făcut la 15 Ianuarie, sărbătoarea ar
fi fost mai puțin însemnată pentru
noi?

Necontestat că nu. Sărbătoarea
ar fi aceeași.

Și asta în ipoteza că sărbătorile
prin adoptarea „noului calendar” ar
fi suferit schimbări de distanță între
ele. Dar așa, când întreg sistemul a
primit o deplasare înainte? E ca și
cum un ceas rămas în urmă cu 13
minute, îl iei și-l aranjezi exact. S'a
schimbat ceva din constituția cea-
sului? Desigur, că nu.

N'are a face credința cu calenda-
rul, cum n'are a face o bucată de
stofă cu unitatea de măsură. Fie că
o măsoară cu metrul, fie cu cotul, ca-
litatea stofei nu se schimbă.

Dar printr-o ipoteză absurdă, să
zicem că reforma aceasta e greșită.
Să vedem are dreptul credința no-
astră să se simtă nedreptățită?

Biserica nu-i decât o instituție ca
și școala sau armata.

Și orice instituție are un regula-
ment, pe care sunt obligați să-l res-
pecte membrii: soldații, în armată,
școlarii în școală și credincioșii în

continuare pe pag. 2-a

De sărbători

Odată cu 24 Decembrie, viața
creștină intră sub vraja sărbătorii
Crăciunului. Sărbătoare, pe cât de
veche, pe atât de însemnată, în rân-
dul sărbătorilor creștine, ocupând lo-
cul al II-lea, îndată după Paști, iar
la alte popoare, cum e la Engleji
de pildă, socotită cea mai mare. De
o vechime egală creștinismului, vor-
bindu-ne de dânsa încă din secolul
al II-lea, scriitorii bisericești Irineu
Clement de Alexandria și Tertulian,
a fost întotdeauna în mare cinste la
toate popoarele creștine, cum ne-o
dovedește magistral istoriograful bi-
sericesc Brieger.

Istoria minunată a nașterii impre-
sionează în chip egal imaginația co-
pilăriei cât și simfirea religioasă a
maturității și bătrâneții și va forma
în toate timpurile, cea mai dulce
hrană, sufletului lumii creștine.

În simplitatea-i divină, ne arată
ce fel acum 1928 ani, ascuns de în-
tunec și încălzit de suflarea vite-
lor. S'a născut în peștera, Mântui-

torul lumii. Semne cerești și pămân-
tești l'au identificat: corul de îngeri
i-a adus slavă și-a umplut văzduhul
de-o armonioasă cântare iar steaua
grăbia spre Betlehem și trimitea raze
luminoase spre peștera tănuțită de
noapte.

Sărbătorind cu însuflețire nașterea
ne vădim deodată buni creștini și
români. Buni creștini. căci ne amin-
tim cu drag de clipa când pentru
prima oară s'a făcut lumii vestirea
păcii și iubirii universale; buni ro-
mâni, pentru că e aceste sărbători
sunt legate obiceiuri specifice ne-
amului nostru și intens vorbitoare de
origina noastră latină, începând dela
porcii sacrificat în ziua sfântului
Ignatie, iar de strămoșii noștri lui
Saturn, cu prilejul saturnalelor—ne-o
spune Marțial în epigrame—apoi co-
lindele, plugușorul, capra, colacii,
buhaiul și toate darurile și urările
obișnuite de sărbători. Origina tutu-
ror o aflăm în marile serbări ale
Saturnaliilor și Opaliilor și te miri

DIN TRECUTUL și PRE-
ZENTUL OMENIRII¹

Popoarele barbare, mulțimea sclavă,
lumina împiedecată, tirania stăpână,
virtutea condamnată, vișul înălțat, lată
starea omenirii înainte de Christ.

Era ceva îngrozitor a vedea cum mi-
lioane de oameni se prosternau la pi-
cloarele unui singur om; poporul era
sclavul domnului; numai domnul avea
toate drepturile fără a fi în schimb ceva
dator, poporul avea datorii fără drep-
turi. Omul muncea fără a fi stăpân pe
munca sa; domnul ședea se desfăta
din produsul muncii robilor săi.

Domnul numai avea dreptul a decide
despre soarta poporului; populațiunea
era datoare a se supune la hotărârile
celor mari căci altfel era aspru pede-
sită. Viața, averea, onoarea, națiunilor
erau la dispozițiunea despoților.

Religiunea făcea din om un sclav, din
femea un instrument.

Cultura era accesibilă numai celor mari
și celor cu avere, cari găslau în ea
mijlocul de a domina mulțimea.

Această stare de lucruri nu putea dura
mult timp.

Din popor răsări un viăstar destinat
a umbră și a adăposti mai târziu po-
porul.

Se născu Christ.

Într-o vrăstă încă fragedă El începu
înalta Sa misiune.

Cu cuvântul El predică libertatea;
voia să distrugă răul ce exista.

Înfruntă toate pericolele, sdrobi toate
obstacolele, combatu cu energie despo-
tismul și ipocrizia, propagă libertatea,
suslinu toate drepturile poporului, stabi-
lil morala.

În El găslă sprljin săraci, orfani, po-
porul și în general sufletele inocente
care erau persecutate de despoji plini
de vișii.

Sdrobi privilegiile, stabili drepturile
și datorile flecăruia, propagă lumina și
munca, suslinu sus și tare sublimul
precept: „Ceeace île nu-ți place, altuia
nu face”.

Grea l-a fost sarcina, înaltă misiunea,
crâncenă lupta ce o întreprinse.

Lupta cu toții. Lucra pentru toți.

A triumfat.

Dacă azi principiile democratice că-
lăuzesc guvernele în conducerea na-
țiunilor, să nu uităm că și preceptele
lui Christ au contribuit la aceasta; azi
libertatea și morala trăesc prin creș-
tinism.

Cu toată întinderea ce o are crește-
nismul între popoarele civilizate, se
găsec totuși astăzi locuri unde despoji
moderni, mai trani decât cei antici în
sub teroarea lor milioane de oameni.

Să sperăm că timpul, care e mai tare
decât orice forță umană și în decursul
cărui se prefac toate, va șterge a-
ceastă pată pusă pe fruntea secolului
al XX-lea.

Fie ca aniversarea nașterii lui Christ
să îmbuătățească soarta tuturor po-
poarelor.

DANIEL CLAIN

1) Primul articol publicat pe timpul studenției, în
anul 1883, în revista soc. „Tinerimea Română” Buc.

cum puterea obiceiurilor sfidează de-
partările secolilor, ca să menție și
salveze caracteristica neamurilor.

Dea Dumnezeu ca în timpul aces-
tor sărbători, dragostea frățască
creștină să ia forme concrete în fapte
de binefacere! Din prisosul nostru
să îndulcim suferința celor lipsiți și
să-i facem părtași bucuriei generale
și numai după aceasta să îndrăsnim
a înălța Domnului ruga ce a mare,
de-a cărei plinire atârna fericirea
lumii: „Slavă întru cei de sus lui
Dumnezeu și pe pământ, pace, în-
tre oameni bunăvoire” V.

CALENDARUL

continuare din pag. 1-a

biserica etc. Soldatul care nu se supune regulamentului nu mai e soldat. Condiția necesară și suprema virtute este ascultarea. Soldatul execută ordinul, nu-l discută. Și dacă moare într-o luptă, care a fost tradată, este el, care și-a făcut cu sufletul curat datoria, mai puțin erou decât ar fi fost dacă șeful nu vindea lupta? Nu. Răspunderea o are conducătorul!

Așa e și'n biserică. Una din supremale calități ale unui bun creștin și totodată datorie este să se supune celor mai mari. Ești liber să nu te supui regulilor impuse de conducători, dar atunci te poți numi cum vrei, numai creștin nu. În rândul creștinilor ești *dezertor*. Și atunci, dacă nu ești creștin, ce mai cauți în biserică, de formă? Vedeți la ce concluzii duce neascultarea?

Datoria creștinului este ca și a soldatului să asculte.

Pentru el e suficientă credința. De greșeala celor de sus, el nu este răspunzător.

*

Dar rătăcirca, cum spuneau și alădată rezidă tot în *sfințenia* cărților. Poți să-i vorbești sateanului zile întregi, el îți va arăta scris cu roșu în Ceaslov. Nu vrea să înțeleagă de loc că aceste cărți vechi nu sunt căzute din cer, ci sunt făcute tot de conducătorii dealtădată ai bisericii și că cei de azi sunt poate mai luminați...

La mine'n sat sunt oameni în stare, când le vorbești de astea, să-ți spargă capul (tot cu Ceaslovul, bine'nțeles...)

VASILE DORNEANU

Tribunalul Județului Neamțu

Publicație de Vânzare No. 9289

Anul 1928 luna Decembrie în 21 zile

În baza ordonanței No. 6283/928 a D-lui Prim Președinte al Trib. Neamț s. I se publică că în ziua de 14 Ianuarie 1929 ora 10 se va vinde prin licitație publică, în Oficiul Corpului de Portări de pe lângă Trib. Neamț, averea găjită prevăzută în borderoul anexat la actul de gaj din 23 Februarie 1928 transcris la Tribunalul Neamț s. I sub No. 37 din 27 Februarie 1928 proprietatea soc. coop. pentru exploatarea de păduri „General Averescu” cu sediul în com. Borlești Jud. Neamț în pretenția creditorilor băncii S. Granaș et lin S. A. cu sediul în Tg. Buhuzi Jud. Neamț pentru îndestularea creditorilor de capitalul de 25000 lei. procentele de 18 o/o pe an dela 23 Mai 1928 și până la achitare, plus un comision de 2 o/o lunar calculat asupra soldului maximal, anume prevăzut în actul de gaj, și care avere găjită se compune din efecte publice în valoarea nominală de lei 40.000 (în titluri diverse specificate în borderoul semnat de debitorul Cooperativa de exploatare de păduri „General Averescu” din com. Borlești Județul Neamț și aflat la dosarul vânzării.

Vânzarea se va face pe bani gata iar taxele către stat și portării privesc pe D-nii cumpărători.

Portărel, I. DURAC

Secretar. T. Ștefănescu

Dos. No. 5078/928

Dela Casa Națională

Pentru mărirea fondului de întreținere Casa Națională „Regina Maria” a organizat pentru ziua de 29 Decembrie 1928 orele 9 seara o frumoasă serată dansantă — însoțită și de un bogat program artistic, iar în seara zilei de 6 Ian. 1929 (Boboteaza) un mare bal popular, în localul propriu din str. Lt. Badărău (fostă Virtuți) suburbia Precista.

Cărți de Sfintele sărbători

E obișnuința ca, de Sfintele Sărbători, mai toate gazetele și revistele literare să aibă un întreg material anume scris pentru aceste sărbători — Dacă am frunzări aceste reviste și gazete ne-am putea convinge foarte ușor că această literatură cu atâtea pretenții, nu înseamnă decât repetarea aceluiaș model, lipsit de suflet, tocmai partea atit de necesară. tocmai esența literaturii, căci literatura fără suflet nu există.

Aceleași clișee împodobesc paginile revistelor, aceleași idei exprimate în aceleași forme hrănesc pe oameni în orele științe ale Crăciunului

Și poate că n'ar fi o vină mare ce s'ar putea aduce literaturii de Sfintele Sărbători, dar literatura în genere se adresează unui anumit public, celui care are puțină și curiozitatea de a deschide paginile cărților. Se adresează oamenilor cu anumită cultură, sau mai bine zis cu o anumită cantitate de cultură, oamenilor de o anumită vârstă culturală și aici există marea greșală a literaturii. Literatura trebuie să poată fi citită și înțeleasă de tot omul. Azi se scrie, după cum am spus numai pentru o anumită clasă socială, iar acei cărora ar trebui să li se închine vieții de scriitori, țăranul lipsit de toate atât de necesare în anumite momente, nu se poate bucura de această hrană sufletească. Ce literatură ar putea să i se dea, ce ar înțelege el mai bine de cât cea care se îmbină mai bine cu gândurile sale și spiritul său. Și această literatură n'o găsim ei de cât în coșurile bieților vânzători din pieți, coșuri încărcate cu cărți de visuri, cu zodii, cu visul Maicii Domnului, rău tipărite prost editate de cutare speculant. Aceste cărți: *Viețile Sfinților*, *Alexandria*, *Psalmii lui David*, formau o întreagă literatură care a însulețit toată viața românească, și pe țăranul din sate și pe târgovețul din marginile orașului, cât și pe boierul de pe lângă palatul domnitorului care nu era nici el lipsit de cunoștința lor.

Și această literatură nu s'a învechit și azi i se simte lipsa și porund dela ea putem să înaintăm, putem întrezări zările seune pentru hrana sufletului țăranului nostru

Și această literatură se tipărea în mănăstirile cari au jucat atât de mare rol în dezvoltarea noastră culturală. Se tipărea la Cozia, la Snagov la Târgoviște, Câmpulung, la Neamț și aiurea.

Și cea mai apropiată de viața orașului și județului nostru e Mănăstirea Neamț, Mănăstirea care a dat atâtea mitropoliți Moldovei. Aici au activat un Teofil, un Grigore sau Mitrofan, un Theotist sau Gheorghe și Iacov Stamate sau Veniamin. Toți aceștia au fost călugări la Neamț, au fost la început simpli tipografi care cu munca lor zi de zi, ceas de ceas dădeau prin aceste eforturi și cărți slavonești ca „De suflet folositoare carte a lui Isac Syrul în 1812 sau Evanghelia dela 1816 sau Octoiul de Canoane de la 1816, Psaltirea în 1817, dar cea mai interesantă dintre ele, desigur un poate li de cât *Viața Sfinților*. *Viața Sfinților* a fost una din cele mai citite cărți în secolul trecut. Și una din edițiile cele mai răspândite a fost cea tipărită la Mănăstirea Neamț.

Avem o ediție în 1807 care deși în titlu se spune că e tipărită la această mănăstire, dar după prefața scrisă de Mitropolitul Veniamin reiese că e datorită Iașului.

Dar avem ediția din 1809, când apare *Viața Sfinților* din luna Octombrie.

Cu anul 1812 începe o nouă serie ce va dura cu tipărirea până în 1816. apărând *Viața Sfinților* din fiecare lună.

Ca o iubitoare de osteneală albină. Ce umblă vara prin flori de grădină.

Viața Sfinților nu numai pentru că a fost una din cărțile cele mai citite dar și fiindcă are în ea atâtea părți de rare frumuseți, părți de înduioșătoare tablouri, pentru că e cel mai bun sfătuitor al omului lipsit de așa zisa cultură cu care ne lăudăm — e cartea cea bună și pentru noi: pentru acest fapt e o datorie ca s'o punem în mâna țăranului.

E o datorie și pentru faptul că noi îi cerem, să ne dea posibilitatea ca s'ajungem în Capitala țării, și poate că în rindul întâi celor care merg în Capitală trebuie să ne adresăm pentru o ediție aut de utilă, o nouă ediție a *Vieții Sfinților*.

Dacă n'am putea da o întreagă ediție, ne putem mărgini la o antologie a *Vieții Sfinților*. Și, cum e vorba de antologie, de ce n'am încerca și o antologie a tipăriturilor religioase datorite Mănăstirii Neamțului? Ar fi o datorie pentru trecut, ar fi respectul trecutului, ar fi admirația pentru ceea ce a fost, ar fi recunoașterea activității străbunilor noștri, ar fi punctul nostru de laudă, ar fi cartea cea mai necesară pentru Sfintele Sărbători.

Barbu Theodorescu

Serbarea dela școala normală de fete

Școala de aplicație de pe lângă școala normală de fete din localitate a ținut Joi 20 Decembrie, la orele 5 p. m., în prezența corpului didactic al școlii normale, a elevelor școlii și a părinților copiilor. Serbarea tradițională a pomului de Crăciun.

Socotim serbările de acest gen foarte importante intrucât, pe lângă faptul că prin solemnitatea lor și prin împărțirea de daruri, produc copiilor o bucurie nespuse de mare de ziua Nașterii Domnului, mai servesc și drept exemple frumoase de imitat viitoarelor învățătoare, în cariera lor.

Încărcat de daruri și de podoabele obișnuite, cari scilpeau frumos în jocul de lumină produs de ilăcările lumânărilor și a artificilor și privit cu o remarcabilă veselie de copii, pomul de Crăciun era obiectul de admirație a tuturor.

Iată că sosește Moș Crăciun. Cu barba mare și albă ca zăpada și cu o desagă în spate, rostește copiilor cuvinte frumoase, copiii îi cântă cântece de bun sos, după care Moș Crăciun le împarte daruri.

Sau împărțit copiilor jucării, bomboane, iar celor mai săraci chiar îmbrăcăminte și încălțăminte.

Terminând darurile, Moș Crăciun pleacă și serbarea se sfârșește.

Buna organizare a serbării se datorește D-rei Tanti Iliescu, profesoara de pedagogie a școlii normale și directoarea școlii de aplicație, D-nei Maria Florescu și D-rei Lili Porș, institutoare la școala de aplicație, care merită toată lauda pentru interesul deosebit ce și l-au dat în înveselirea și ajutorarea copiilor în

preajma unor așa mari sărbători

Putem spune însă că serbarea a luat sfârșit aci, căci după trecerea o oră, s'a continuat cu o ședință de elevelor cursului interior al școlii normale, sub auspiciile societății de lectură a școlii, a cărei președintă de onoare este D-ra profesoara Maricica Lipovanu

Ședința a constat din 2 părți:

Partea I a fost compusă din citări, lecturi, coruri și cântece orchestrate.

Sub conducerea elevei Măhălanu cl. III corul preparat numai de eleve a executat bine cântecele: Ce te-geți codrule și O, ce veste minunată

Eleva Gătej cl. III a citit bucuria Pom de Crăciun de Brătescu V. nești, iar eleva Butunoi de cl. I a recitat duioasa poezie *Pace* de C. tavian Goga. La urmă eleva Lămă Ana din cl. IV a recitat cu foarte mult talent anecdota „De știam că urs” de Th. Speranța.

Alternând cu aceste numere program orchestra școlii sub conducerea d-lui I. Kampel a executat ireproșabil 2 cântece: un vals și M. ment muzical de Schubert.

E de remarcat faptul că orchestra școlii normale de fete este anul acesta în plin progres. Și abia suntem la începutul anului școlar. Așadar, cele cântece au fost mult aplaudate și bisate.

Acelaș succes l-a avut orchestra școlii normale de fete și la serbarea I a Casei naționale Regina Maria, unde programul literar și artistic a fost format în întregime de școlile normale.

În partea a II-a a ședinței eleve au jucat „*Paștele satului*” piesă în 1 act de Voiculescu.

Piesa a fost bine aleasă și interpretată de eleve cât se poate de bine. Era vorba de femeile dela țară care își lasă astăzi portul și obiceiurile naționale, adoptând pe cele străine. Din toată piesa reieșea îndemnul pentru menținerea a tot ce e românesc în special a portului național.

Un exemplu nu se poate mai bun pentru viitoarele învățătoare.

Cu un marș al orchestrei sezătoarea a luat apoi sfârșit.

Ceeace se observă însă în toate manifestările școlii normale de fete e în special o mare însuflețire pentru tot ce e frumos, util și național.

Tot indemnul și toată inițiativa în asemenea cazuri se datoresc corpului didactic al școlii în frunte cu D-na directoarea Eufrosina I. Săvescu al cărei suflet entuziast și pus cu totul — dezinteresat — în serviciul școlii este îndejuns de cunoscut de toată lumea din oraș și județul nostru și în special de lumea școlară.

Numai astfel se explică concursul larg ce-l dă această școală tuturor instituțiilor culturale-naționale în orice împrejurări.

Y.

Mult întristată familie Nicu Coman are nemărginită durere de a anunța pierderea scumpului lor copil

N U N U T A

incetat din viață Sâmbătă 22 Decembrie ora 10 dim. În urmărirea va avea loc Duminică 23 Dec. la orele 2 p. m.

Croitoria S. Leitner

STRADA ELENA CUZA

Face cunoscut onoratei sale clientele că și a reluat ocupațiile

Pagina Literară

PACE

Luna-și picură argintul
Tremurându-l pe fereastră.
Vede-atâta împăcare,
Străjuind căsuța noastră.

Numai moșul povestește,
Așezat pe fața vetrui,
Dumiriți de-o pildă veche
Îl ascultă doi cumetri.

S'a curmat deodată povestea.
Și-i tăcere mută'n casă.
Osteniți dorm ochelarii
Pe ceaslovul de pe masă.

De sub țol, ridică fruntea
Două fețe bucălae...
— Bland zâmbește din icoană
Cuviosul Niculae...

Lângă pat zâmbind stă mama,
Adormindu-și copilașii
Camașuța cu mătasă
Le-a cusut mâna nănașii.

Dar auzi! — cățelul latră,
S'aud șopote'n ogradă.
Și s'aude, sub opincă
Scârțâitul de zăpadă.

Licărind, o raz'atinge
Geamul ușii dela tindă.
De trei glasuri legănata,
Se'nfiripă o colindă...

Din cartea „Poezii” de OCTAVIAN GOGA

FOTOGRAFII....

Stingheră într'un colț din odaia
singuratică, stă fotografia bunicului..
E atâta timp de când aparatul a în-
crustat pe-o bucată de carton, fața
lui blondă și surâzătoare!.. Nici nu
văzusem încă lumina zilei... Și totuși
e atât de bine redat! El, care ne ține
pe genunchii lui uscați și ne le-
găna și desmerda ca pe niște prunci
fără de prihană, dându-ne nuci și
mere din lada lui de Brașov — s'a
dus de mult de pe aceste meleaguri.
Într'un asfiițit de soare, l-au sco-
borit patru oameni pe briie în
căsuța de veci din țintirimul de pe
deal, umbrit de salcii, iar părintele
Năstasă, i-a pecetluit groapa și i-a
înfipt la cap o cruce groasă de ste-
jar...

Mă uit la fotografia din părete și
și par'că-l văd aidoma...

Ce bine seamănă!... Am luat-o
din becesedea tatii și o păstrez ca
pe-o icoană, ca pe-o carte de mare
preț. Și de cite ori mă duc în odaia
de alături, de atâtea ori mă opresc
în fața chipului său și atunci, din
scrumul uitării, atâtea amintiri renasc
în mintea-mi obosită! Ca pe o o-
glindă asudată, scot batista din bu-
zunar și-i șterg pistrii de pe față,
pictura muștelor ingrate și obraz-
nice...

În fiecare casă aproape sunt a-
semenea fotografii.

Fiecare om care se respectă și
își iubește trecutul, ține să aibă în
casă chipurile bunicilor, părinților,
copiilor și rudelor mai apropiate. Ba,
printre ele, apoi și figuri de prieteni
colegi de bancă și cunoscuți. Ase-
menea odăi, pe-a cărora pereți a-
tîrnă ca niște cercei tablouri diferite
și fotografii încadrate, sunt ca niște
mici muzeu.

Și acolo sunt două lumi: unele
arată chipul citorva, ale căror oase
de mult au putrezit; altele, pe unii
din viață; adică vedem și pe unii și
pe alții...

*

Fotografia e o bucată de carton
și cu toate astea atâția o poartă la
sân, ca pe-o cruciuliță de botez, ca
pe-un talisman scump! Iată atâția
logodnici și îndrăgostiți o poartă la
piept, și nu odată, când sunt singuri
numai cu dorul, oftează și o apasă
puternic, ca să asculte tic-tac-ul ini-
mei aprinse și în urmă o sărută ca
pe-o icoană sfântă...

În războiu, atâția o purtau la piept
alături de testamente, de scrisori cu
adevărat sincere și de cărți de ru-
găciuni... Atâția își ogioiau dorul de
soții și copii privindu-le chipul lipit
pe carton. În medalioane atâția o
poartă și azi, femeii mai ales și seara
o așează cu grijă la căpătâiul pa-
tului pentru a o relua a doua zi...

Th. Hodoroba

SPOLITO PINDEMONTE

Plecând din Sicilia și na- vîgînd pe Mediterana

Mereu a fost vrăjită marea asta,
Pentru acel ce-a navigat pe ea:
Aici cu blinde tinguiri, Sirenele
Opreau din mersul lor pe marinari.

Aici ținu în peșterile-i sumbre
Calipso pe Ulișe cel viclean;
Aici, țesind la foc de cedru, Circe
De cîntece umplea văzduhul nopții.

Mar azi își are cuibul în Trinacria
Cea mai frumoasă și mai dragă fată
Din cite-au înălțat pe-aceia glasul.

Eu am plecat: dar cum? ducînd cu mine
O rană'n piept, și tot privind spre
[țărîmul
Pe care-i gingașa mea vrăjitoare.

tr. de PIMEN CONSTANTINESCU

ZORI DE TOAMNĂ*

Luceferii sclipind în agonie,
Se stîng ca niște vise monahale;
Pe-o streășină de cer mijeste-
[agale
La Răsărit o lavă stacojie...

Și'n liniști de-aciuată nostalgie
Curg zorile de toamnă pe tarlale,
Și promoroaca'n poleieli de zale,
Pe gheburi de meleaguri se
[mlădie...

În vale printre sălcii se strecoară
O gâră, ce târăște'n jgheab la
[moară,
Atât nămol de basme și tristeți,

C'odată-un pelerin din lumi uitate,
Pe când trecea tot în demăncate,
A stat... și-a plîns... puserii
[de vieți!

GABRIEL DRĂGAN

* Din volumul „Trufee de aur” în manuscris

Ucigaș de Dumnezeu

Atellor de totdeauna

Noapte lugubră se lasă
peste potecile frământatului gând.
Orfan de mamă —
și de înăsprite rădăcini,
desfăcut de cătușele cerului, m'am
înglodat în pământ.

Iacom de faptă neroadă,
mă sbat în fiecare clipă
în nesfârșitele aiureli ale ucigașului.
Și nu găsesc nici o izbăvire —
nici o consolare,
cerșetor al lumii întregi, la porți în-
[chise, — mă plîng.

Am ucis Dumnezeu din mine:
tovarăș de joc de copil,
nădejde nesfârșită, puternic zid;
am ucis Dumnezeu din mine
să n'am stăpîn —
să sbor slobod,
să nu mă'nceag
în podoabe de ceres voevod —
ci slobiu și fără griji să-mi port
[mândru făptura.

Cu izgonirile întâiului ucigaș
îmi port surghiunul blestemat
— suflet de Cain truș —
în golarile marelui pământ,
în putregaiul căruia mă frământ
veșnic întristat.

Glas de rugăciune n'am cui să mai
[spun.
Ci doar, în îndoile ultimelor sfâșieri
durerile veșnice — cu rosturi piedute
[mă supun.

Victor Iancu

Pe cărării de codru

Pe cărării de codru, Peste-Vale,
La schitul care doarme singuratec,
S'au scuturat țoți merii de petale,
Și tot parfumul lor primăvăratec..

Copil neștiutor scăldat în vise
Am rădăcit pe drumuri neumbrate,
Și-am adunat mănunchiuri de narcise,
Să dăruiesc iubirii 'nfiripate...

Din flori de maiu ți-am împletit cununa
Și cîntece din ape curgătoare.
Și'n lănguirea frunzelor, la lună,
Ți-am rupt din mine-un inim de sar-
[batoare..

O, de-am fi mers pierduți prin varîști sure
Ca'n basmul de iubire al Căsanzenii,
Și-am fi lăsat adăncul să ne fure,
Pe mușchi de stînci în peșteri de milenii,

Ah, de-ai fi prins din sufletu-mi de strajă
O notă din vibrarea-i solitară,
Și-ai fi simțit cum te ucide'n vraja
Splendoarea simfoniei de sard,

Ne am fi 'nălțat în magica lumind
Născută numai unui s'o patrunda,
Și mui presus de viață și de tină,
N'ai fi știut cît farmec te inunda..

Gabriel Drăgan

Pe marginile „victoriei“

S'au spulberat definitiv „insinuările“ adversarilor că „pretinsa“ popularitate a partidului național-tărănesc, manifestată în dese înfruneri din opoziție, nu era decât o simpatie de stradă, rezultantă a curiozității sumedeniei de „gură-cască“...

Popularitatea acestui partid a primit o consfințire integră, prin majoritatea zdrobitoare obținută în alegeri, față de celelalte partide.

În fața faptelor implinite, spectatorul rece și imparțial, filosofează asupra vremelniceii lucrurilor, pe această lume...

Este înfrădăvăr marelui număr de voturi obținut, o popularitate reală, isvorâtă dintr-o convingere adâncă și sinceră a cetățeanului, în urma unei minuoase cântărituri a valorilor diverselor partide?

Incontestabil că nu. Ținem absolut cont, în spicuirile noastre, că alegerile — spre meritul guvernului — s'au efectuat, în cea mai deplină libertate.

Avem un mic număr de alegători intelectuali — procentual, bineînțeles — pe cari, li vom numi „conștienți“.

(În trecut, voi spune că foarte mulți, chiar din aceștia, nu și-au ridicat cărțile de alegător).

Un număr mic de votanți — tot, procentual — *pseudo-conștienți*. Din această categorie, fac parte animatorii votului universal — agenții electorali — pentru cari, ziua alegerilor e o sărbătoare cu chefuri și ocazii, de punere în valoare a tenacității mușchilor...

Tot în această categorie, intră numărul restrâns de cetățeni, cari „fac politică“, având interese sau legături cu diverși oameni politici.

Toți cei enumărați până aici, iau parte — ca să zicem așa — în mod *activ* la votare.

Rămâne marea masă electorală, de la sași și în mare parte de la orașe, pasivă, plină de indiferență, față de schimbări. Pentru omul de la sat, ziua alegerilor e o pacoste, fiindcă trebuie să se deranjeze de la treburile. Luat de

curentul, determinat de agenți și cei interesați pentru un anumit partid, el votează acel partid, nu din convingere că acesta va aduce îndreptarea relelor...

Ci pune stampila, cu acel inherent fatalism, cu care — fiind cuprins de o boala incurabilă — după ce a aplicat infructuos, sute de leacuri băbești și i se mai recomandă încă unul, îl încearcă și pe acesta, zicând: Ia să vedem și cu asta... cum a merge. Că tot una-i...

Și mii și mii zic la fel și popularitatea e ratificată...

Și deaceia popularitățile la noi nu trăiesc. Fiind clădite pe un fond imaginar sunt imagine...

Am mai cunoscut, de curând, în viața noastră politică o popularitate auloagă, brodată pe o credință mistică cu aer de tranșee...

Vremea a cântărit adevărata greutate a valorilor. Azi vedem rezultatul...

Și istoria, de obicei, se repetă...

Căci, în *țara noastră*, în stadiul, în care ne aflăm, venirea la putere a unui partid *popular*, înseamnă botezul nepopularității. Și a crede că există *la noi* un partid, care să înfrângă această lege, e o absurditate... Ținând cont de educația politică a cetățeanului. Căci altfel se guvernează în opoziție, cu vorbe și altfel, când ești la guvern.

Totuși cu toată rigoarea unei stupide legi electorale (guvernul să fie cavaler și s'o modifice!) actualul parlament va avea o conformație interesantă.

Adio, «monotonie» majoritară din parlamentul trecut (mai ales în urma retragerii opoziției național-tărăniste...). Domnul Goga s'a ales și deasemenea și d-l Fagure, din Săbindar... Se anunță „dueluri“ interesante...

E regretabilă lipsa domnului A. C. Cuza...

Vedor

Informațiuni

Polite Protestate

Stru David Tazlau	500
Gh. Pruncu Pastraveni cec	188
Ștefan Avedi Corbu	1000
I. Constantin Mărgineni	300
Iltimie Tocu, Podoleni	1000
Gh. Botonei și I. C. N. Pescaru, Zănești	500
Ioan Maties Serbesti	500
N. Iacobuț B. Precista	1500
Moritz Blumenfeld Piatra-N.	1000
V. C. Aftodi, V. Conta	300
Th. Gabur, D. va Roșie	800
Cotin I. Agavriloi Gărcina	300
Iordache Iosub Piatra-N.	1000
C. I. Pantazi Girov	1500
V. I. Popescu Borlești	300
B. Șmilovici și Șmil Cloara	60
Stru Șmil și M. Haim Piatra N.	50
Al. V. I. Dragonir I. C. Brăt.	700
D. Stanciu Zărești 2a 1000 și 2a	1000
F. Tobias Buhalnița	400
Ioan Valică Brosteni	1000
V. Popescu Borlești	400
Leon Mendelovici Bozieni	170
Iancu Șușarovici Bozieni	200
N. I. Iltimie B. Precista	800
Gh. V. Vezeteu B. Precista	169
Th. C. Șerban Zănești	160
Const. Crețu Piatra N.	90
C. Georgescu Piatra-N.	500
Iosif Galbaza Călug. 7293, 7000 și 620	
Al. V. Hanganu Valea lui Ion	500

Ministerul Instrucțiunii a luat dispozițiuni ca pentru anul acesta să nu se perceapă nici o taxă pentru elevii străini care frecventează școlile primare de stat.

Ministerul Instrucțiunii face cunoscut că și anul acesta elevii de curs primar superior sunt scutiți de a urma cursurile la școala primară dacă frecventează o școală de ucenici înființată de Ministerul Muncii,

Direcțiunea și Comitetul școlar al Școlii de Comerț superioare, aduce și pe această cale vii mulțumiri d-lui Carol Berman, mare industriaș și membru al Camerei de Comerț și Industrie din Jud. Neamț, pentru fapta lăudabilă de a fi donat materialul necesar pentru confecționarea a 26 bănci la clasa II-a comercială superioară înființată anul acesta.

Vineri 21 Decembrie cor. ora 10 a. m. s'a serbat patronul școlii de comerț elementare, în noul local al școlii.

Tot în această zi s'a făcut sfințirea noului steag al școlii donat de marele comerciant Tache Mihailescu

Domnilor abonați
cari ați rămas în restanță cu plata abonamentului, vă rugăm insistent, să ni-l trimiteți cât mai urgent, prin mandat postal, la Administrația ziarului nostru, str. Apele Minerale No. 8 Piatra-N.

Casa Națională «Regina Maria» ține Duminică 23 Dec. ora 10 jum. dim., a doua sedință culturală. Va conferenția d-l Profesor V. Ghișescu despre: Opera lui M. Eminescu.

Diferite numere artistice vor completa programul.

Abonamentele

la „Avântul“

LA SAȚE LEI 120 PE AN
LA ORAȘE LEI 150 PE AN
PENTRU BĂNCI, INSTITUȚIUNI ȘI
AD-ȚII PUBLICE LEI 200 PE AN

RECLAME ȘI ANUNȚURI

cu prețuri reduse — primește spre publicare ziarul

„AVÂNTUL“

Trate

Auto Tehnica	290
Bacalin D. tru Pastraveni	300
Iacob Habi cec.	900
Leon Rosenveig	750
Moisa Lebovici	970
Ruchla Abramovici	400
Lupu Nadler	242

S'au strâns de la profesorii și elevii Liceului suma de lei 5318, pentru ajutorarea întemetaților din Basarabia

Acești bani s'au trimis Casei Școlilor pentru a fi distribuiți prin centrala Crucii Roșii.

IOAN TURNEA

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă No. 254
PIATRA-N.

Citiți și răspândiți

„AVÂNTUL“

Dela liceul Petru-Rareș

Se aduce la cunoștința elevilor particulari că sunt datori a achita taxa integrală pentru comisiunea examina toare, după cum urmează:

cl. I	2000
„ II	2160
„ III	2460
„ IV	2080
„ V	2310
„ VI	2770
„ VII	2920

Se aduce la cunoștința părinților cari au elevi la liceu că taxele școlare se plătesc la începutul anului: dacă li s'a făcut înlesnirea să le plătească în două rate, elevii nu vor fi primiți la școală după vacanță, fără să fi achitat restul ce mai datorează din taxă.

Elevii liceului în timpul vacanței sunt datori a se conforma în ceea ce privește modul lor de purtare, acelor dispozițiuni regulamentare ca și în timpul școlii pentru a nu fi exprși pedepselor prescrise de regulamentul școlar. Părinți sunt rugați a-i supraveghea cât mai de aproape, intrucât în acest timp elevii sunt mai mult sub controlul părinților decât al școlii.

70.000 lei de dat cu ipotecă rangul I.

A se adresa la ziar.

Dela Poliția locală

În vederea organizării horelor de sărbători, cei interesați sunt datori să înainteze poliției cererile cu 5 zile înainte spre a se vedea dacă n'au suferit vre-o condamnare polițienească p. scandaluri.

Oficiul postal Piatra-N. a luat dispozițiuni prin Poliția locală ca să fie oprite toate automobilele cari transportă călători și bagaje și cari n'au achitat taxele legale către P. T. T.

Poliția Piatra, biurolul circulației, a dat judecății la legea circulației, art. 43 pe proprietarul și conducătorul automobilului 52 P. N. care a fost găsit conducând automobilul în stare de ebrietate.

Poliția locală a luat măsuri ca toți telalii din acest oraș să întințeze registre pentru trecerea persoanelor care vând diferite lucruri, spre a se constata dacă lucrurile vândute nu sunt de furat.

Individul Vasile Gr. Gaman din Tg. Neamț a fost înaintat parchetului de poliția locală fiind condamnat de mai multe ori și bânuit ca autor al furtului săvârșit la comerciantul Froim Gherșin din acest oraș.

Deasemenea s'a înaintat parchetului individul Ioan a Dăscăliței din comuna Podoleni pentru furt dela comerciantul Gh. Dumitriu din acest oraș.